

Total No. of Questions : 39 ]

Code No. **24**

Total No. of Printed Pages : 8 ]

**March, 2010**  
**GEOGRAPHY**

( Kannada and English Versions )

Time : 3 Hours 15 Minutes ]

[ Max. Marks : 100

( Kannada Version )

- ಸೂಚನೆ : i) ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.  
ii) ಅವಶ್ಯವಿದ್ದೆಡೆ ನಕಾಶೆ ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.  
iii) ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 35, 36 ಮತ್ತು 37 ರ ಬದಲಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 35, 36 ಮತ್ತು 37 ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 10 × 1 = 10

- 1) ಭಾರತವು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ?
- 2) ಭಾರತದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ?
- 3) ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು ?
- 4) ಭಾಕ್ರಾ-ನಂಗಲ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ?
- 5) ಖಾರಿಫ್ ಬೆಳೆಯ ಅರ್ಥವೇನು ?
- 6) ಭಾರತದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಾಕ್ಸೈಟ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 7) ನೈರುತ್ಯ ರೈಲ್ವೆ ವಲಯದ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 8) ಅಂತರ್ಜಾಲ (ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್) ಎಂದರೇನು ?
- 9) ಭಾರತದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ತೈಲ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 10) ಬರಗಾಲ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

[ Turn over

Code No. 24

{ PAGE }

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 3 ರಿಂದ 4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :  
10 × 2 = 20

- 11) ಭಾರತದ ಅಕ್ಷಾಂಶೀಯ ಹಾಗೂ ರೇಖಾಂಶೀಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 12) ಪೂರ್ವಾಚಲದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 13) ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಎಂದರೇನು ಹಾಗೂ ಇದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ?
- 14) ವಲಸೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಯಾವುವು ?
- 15) ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡದ ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 16) ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಎಂದರೇನು ಹಾಗೂ ಇದರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಯಾವುವು ?
- 17) ಅಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಾಲ್ಕು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
- 18) ಸ್ಮಿಶ್ರ ಬೇಸಾಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ನೀಡಿ.
- 19) ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಪ್ರಮುಖ ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 20) ಅಭ್ಯಕದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಯಾವುವು ?
- 21) ಔದ್ಯಮಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದರೇನು ?
- 22) ಸಿಮೆಂಟ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 20 ರಿಂದ 30 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:  
8 × 5 = 40

- 23) ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ವಿಶಾಲ ಮೈದಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
- 24) ದಾಮೋದರ್ ಕಣಿವೆ ನಿಗಮದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 25) ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
- 26) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
- 27) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಮ್‌ನ ಹಂಚಿಕೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 28) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪವನ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
- 29) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

- 30) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
- 31) ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಮುಂಬೈ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 32) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 33) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಚರ್ಮೋದ್ಯಮವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ.
- 34) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮಹಾಪುರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇರುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : 2 × 10 = 20

- 35) ಭಾರತದ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಬರೆದು, ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಹೆಸರಿಸಿ :
- a) ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ b) ಆನೈಮುಡಿ ಶಿಖರ
- c) ಪಾಕ್ ಜಲಸಂಧಿ d) ಕರ್ಭ್ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ
- e) ಕಾವೇರಿ ನದಿ f) ಚಹ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಗಳು
- g) ದಿಸ್‌ಪುರ್ h) ಕೈಗಾ
- 36) ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿರುವ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸರಳ ಸ್ತಂಭಾಲೇಖವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸಿನ ರಾಜ್ಯವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆ

ರಾಜ್ಯಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ ( ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ )
ಒರಿಸ್ಸಾ	570
ಕರ್ನಾಟಕ	418
ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	337
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	329
ಉಳಿದವುಗಳು	82

[ Turn over

Code No. 24

{ PAGE }

37) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಒಂದು ವೃತ್ತ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಉಪಯೋಗದ ವಿಧಾನಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವರ್ಗ / ಗುಂಪು	ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರತಿಶತ ಪ್ರಮಾಣ
1.	ನಿವ್ವಳ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶ	47.2
2.	ಅರಣ್ಯಗಳು	22.8
3.	ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರದ ಪ್ರದೇಶ	13.9
4.	ಪಡಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಉಳಿದವುಗಳು	16.1

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 20 ರಿಂದ 30 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :  $2 \times 5 = 10$

38) ಭಾರತದ ಋತುಮಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ನೀವು ಬರೆದು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಚಿತ್ರ, ನಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಡಿ.

39) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ನೀವು ತಯಾರಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತವಾದ ನಕ್ಷೆ, ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ

IV. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಿಸಿ :

$2 \times 10 = 20$

35) ಭಾರತದ ಕರಾವಳಿ ಹಾಗೂ ದ್ವೀಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

36) ದೂರದರ್ಶನದ ಅನುಕೂಲತೆ ಹಾಗೂ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ.

37) ಸಾರಿಗೆಯ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿರುವ ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

**( English Version )**

- Note :*
- i) Answer *all* the questions.
  - ii) Draw maps and diagrams wherever necessary.
  - iii) Alternative questions for Question Nos. 35, 36 and 37 are given for blind candidates at the end of the question paper as Question Nos. 35, 36 and 37.

I. Answer the following questions in *one* sentence each : 10 × 1 = 10

1. What type of location does India have ?
2. Which state has lowest density of population in India ?
3. What is family planning ?
4. What is the name given to the reservoir formed by the Bhakra-Nangal project ?
5. What is meant by Kharif crop ?
6. Name the largest Bauxite producing state in India.
7. Name the headquarters of South-Western Railway zone.
8. What is Internet ?
9. Name the largest petroleum refinery in India.
10. Mention the main reason for droughts and famines.

II. Answer any *ten* of the following questions in *three* to *four* sentences each :

10 × 2 = 20

11. Mention the latitudinal and longitudinal extent of India.
12. Name the important hills of Purvachal.
13. What is meant by density of population and what are the factors influencing it ?
14. What are the major consequences of migration ?
15. Name the nations of Indian sub-continent.

[ Turn over

Code No. 24

{ PAGE }

16. What is Drip irrigation and what are its advantages ?
17. Give *four* examples for non-conventional energy sources.
18. Define mixed farming.
19. Mention the major benefits of crop rotation.
20. What are the types of Mica ?
21. What is meant by industrial region ?
22. Name the raw materials used in the cement industry.

III. Answer any *eight* of the following questions in 20 to 30 sentences each :

8 × 5 = 40

23. Explain about the great plains of Northern India.
24. Write in detail about Damodar Valley Corporation project.
25. Explain about the consequences of major dams.
26. Explain about the importance of agriculture in India.
27. Discuss briefly about the distribution, production and foreign trade of petroleum in India.
28. Write about the importance and development of wind power in India.
29. Explain about the energy crisis in India and suggest remedies.
30. Explain about the Road Transport in India.
31. Mention the major ports of India and explain about the Mumbai port.
32. Briefly explain about the distribution and problems of fertilizer industry in India.
33. Give a detail account of the Leather Industry in India.
34. Explain about the floods occurring in India and suggest remedies to control them.

IV. Answer any *two* of the following questions :

 $2 \times 10 = 20$ 

35. Draw the outline map of India, mark and name the following :

- |                  |                                |
|------------------|--------------------------------|
| a) Aravali Range | b) Anaimudi peak               |
| c) Palk Strait   | d) Kachchh Peninsula           |
| e) River Kaveri  | f) Important Tea growing areas |
| g) Dispur        | h) Kaiga.                      |

36. Draw the simple Bar graph to represent the following data :

<i>Statewise production of Manganese in India</i>	
<b>State</b>	<b>Production [ In Thousand Tonnes ]</b>
Orissa	570
Karnataka	418
Madhya Pradesh	337
Maharashtra	329
Others	82

37. Draw the Pie diagram to represent the following data :

<i>Land use pattern in India</i>		
<b>Sl.No.</b>	<b>Categories</b>	<b>Percentage of total area In Percentage</b>
1.	Net sown area	47.2
2.	Forests	22.8
3.	Land not available for cultivation	13.9
4.	Fallow land and others	16.1

[ Turn over

Code No. 24

{ PAGE }

V. Answer the following questions in 20 to 30 sentences each :  $2 \times 5 = 10$

38. Explain about the seasons of India.

OR

Give a detail sketch of assignment submitted by you, with suitable diagrams, maps and other appropriate information.

39. Explain about the significance and methods of rain water harvesting in India.

OR

Mention the details of the project work submitted by you with maps, diagrams and other information with examples.

**For Blind Students only :**

IV. Answer any *two* of the following questions :  $2 \times 10 = 20$

35. Explain about the Coasts and Islands of India.

36. Give a detail account of the advantages and disadvantages of Television.

37. Explain about the uses, merits and demerits of pipelines as a mode of transport.

=====